

Rys. 1. Cyrkulacja i rozwój wartości w społeczeństwie jako efekt foresightu regionalnego

Źródło: Opracowanie własne

Dr inż. AGNIESZKA BECLA
Prof. STANISŁAW CZAJA
Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

Czynniki warunkujące skuteczność edukacji ekologicznej na studiach zawodowych i magisterskich

Zagadnienia świadomości i wrażliwości ekologicznej oraz leżąca u jej podstaw wiedza w tym zakresie należą do poważniejszych wyzwań teoretyczno–poznawczych i wdrożeniowych współczesności. W dużym stopniu wiąże się to z procesami powstawania społeczeństwa informacyjnego i towarzyszącej mu gospodarki opartej na wiedzy, a także z rosnącymi nadal negatywnymi skutkami antropopresji na środowisko przyrodnicze. Powszechnie przywoływanymi wyrazami rosnącego znaczenia problemów ekologicznych we współczesnym świecie są między innymi: (1) wzrost liczby informacji ekologicznych w przestrzeni informacyjnej, (2) liczniejsze regulacje i wdrożenia środowiskowe czy (3) upowszechnianie się edukacji ekologicznej.

Autorzy, posiadający bardzo szerokie doświadczenia w zakresie edukacji ekologicznej, koncentrują swoją uwagę na czynnikach, które warunkują skuteczność takiej edukacji, zarówno w postaci czynników stymulujących, jak i ograniczających (tworzących bariery). Edukacja ekologiczna, oparta na dorobku współczesnej nauki, spotyka się z wieloma wyzwaniami, które wiążą się z:

- nadal niedostateczną wiedzą w zakresie związków pomiędzy różnymi formami aktywności człowieka a środowiskiem przyrodniczym,

Identyfikując zrównoważenie łańcuchów rozwoju jako poziom pożądaną regionalnej świadomości należy rozważyć występowanie procesu cyrkulacji i rozwoju wartości⁸⁾ w wymiarze społecznym, gospodarczym i ekologicznym (rys. 1). Wartość jest tu podstawowym elementem nośnym prowadzonej edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju. Określając kluczowe czynniki oddziaływania jest możliwe kształtowanie świadomości regionalnej na pożądanym poziomie (poziomie zrównoważenia). Foresight regionalny tworzy więc kulturę myślenia społeczeństwa o przyszłości i pozwala na wzajemne przenikanie łańcuchów zrównoważenia za pomocą wizji rozwojowej.

- nadmiarem informacji w przestrzeni informacyjnej, w której porusza się współczesny człowiek, co generuje zasadnicze wyzwanie umiejętności filtrowania informacji,
- coraz wyraźniejszymi problemami komunikowania się i wpływu przekazywanych informacji na postawy, zachowania i uznawane systemy wartości,
- nowymi technikami i metodami nauczania (edukacji) i ich skutecznością oddziaływania na słuchaczy.

Autorzy analizują te i inne czynniki wpływające na skuteczność edukacji ekologicznej realizowanej na studiach zawodowych i magisterskich. Identyfikują ich znaczenie oraz wpływ, jaki wywierają na skuteczność samej edukacji ekologicznej. Charakterystyka skuteczności edukacji ekologicznej jest punktem wyjścia i głównym odniesieniem opracowania, w którym wykorzystano badania realizowane przez autorów od początku lat dziewięćdziesiątych XX wieku, aż po rok akademicki 2008–2009.